

131F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

صبح جمعه

۹۲/۱۲/۱۶

دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.

امام خمینی (ره)

آزمون ورودی
دوره‌های دکتری (نیمه متمرکز) داخل
سال ۱۳۹۳

مجموعه زمین‌شناسی
تکتونیک (کد ۲۲۱۰)

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (زمین‌شناسی ایران + سنگ‌شناسی - زمین‌ساخت پیشرفته + ژئوتکتونیک)	۱۰۰	۱	۱۰۰

اسفندماه سال ۱۳۹۲

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

- ۱- در پلاتفرم پالئوزوئیک ایران شواهد حداقل ..... فاز کششی وجود دارد.
- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۲- رخداد میلانین در البرز، در چه زمانی رخ داده است و در بین کدام سازندها و به چه صورت قابل اثبات است؟
- ۱) در کامبرین پیشین، بین زاگون و لالون، وجود کنگلومرای قاعده‌ای
 ۲) در کامبرین پیشین، بین باروت و زاگون، وجود ریپل مارک
 ۳) در کامبرین پسین، بین لالون و زاگون، وجود لاتریت
 ۴) در مرز کامبرین پیشین - میانی، بین لالون و میلا، وجود کوارتزیت قاعده‌ای در سازند میلا
- ۳- ماگماتیسم زون ارومیه - دختر در چه زمانی گسترده‌تر بوده است و متعلق به کدام محیط تکتونیکی است؟
- ۱) سنوزوئیک - حاشیه قاره (۲) سنوزوئیک - جزیره قوسی (۳) کواترنری - حاشیه قاره (۴) کواترنری - داخل قاره
- ۴- حرکات ساب هرسی نین در زاگرس در حد تماس کدام سازندهای زیر اثر نموده است؟
- ۱) ایلام - گورپی (۲) داریان - کژدمی (۳) سروک - ایلام (۴) کژدمی - سروک
- ۵- اشتقاق دور کوچک قاره ایران مرکزی در زمان ..... به وجود آمده و در زمان ..... بسته شد.
- ۱) پالئوزوئیک پسین، کرتاسه پسین (قبل از مائستریشین) (۲) ژوراسیک - سنونین، کرتاسه پسین (بعد از مائستریشین)
 ۳) تریاس پسین، نئوژن (۴) پالئوزوئیک پیشین، تریاس پسین
- ۶- عمده‌ترین گسلی که بر ژئودینامیک ایران اثر داشته چه نام دارد؟
- ۱) گسل البرز شمالی (۲) گسل میناب (۳) گسل شمال تبریز - زفره (۴) گسل راندگی اصلی زاگرس
- ۷- سن عمده میدان‌های نفتی سواحل جنوبی و حوضه خزر جنوبی چیست؟
- ۱) الیگوسن (۲) الیگو - میوسن (۳) از ژوراسیک به بعد (۴) پلیوسن
- ۸- دریای پاراتیتس چه قسمتی از ایران را زیر پوشش داشته و در چه زمانی؟
- ۱) جنوب و حاشیه جنوبی دریای خزر، از میوسن میانی به بعد
 ۲) باختر و جنوب باختر ایران، از تریاس پسین به بعد
 ۳) خاور ایران، از ژوراسیک تا کرتاسه
 ۴) پهنه مکران، از پالئوژن به بعد
- ۹- سازند آب حاجی به سن ..... دارای رخساره ..... می‌باشد.
- ۱) اواخر لیاس - اوایل دوگر، دریای باز کم ژرفای گرم (۲) لیاس، دریاچه‌ای و مردابی
 ۳) لیاس، تبخیری و کولابی (۴) اواخر لیاس - اوایل دوگر، سدی
- ۱۰- علت تنوع سازندها در ناحیه زاگرس در طی پالئوسن و انوسن کدام است؟
- ۱) تغییرات آب و هوایی (۲) تشکیل حوضه فورلند پس از کرتاسه
 ۳) ورود رسوبات تخریبی به حوضه (۴) جدا شدن حوضه‌های متفاوت در ناحیه زاگرس طی این زمان
- ۱۱- در کدام یک از پهنه‌های ساختاری - رسوبی ایران سنگ‌های پرکامبرین رخنمون شده، دگرگونی چندگانه دارند؟
- ۱) ایران مرکزی (۲) البرز شمالی
 ۳) محل برخورد البرز - آذربایجان و سنندج - سیرجان (۴) شمال غرب سنندج - سیرجان
- ۱۲- در ایران، از چه زمانی به بعد رسوبات عمدتاً در محیط‌های پسرونده برجای گذاشته شدند؟
- ۱) پرکامبرین پسین (۲) مرز ژوراسیک - کرتاسه
 ۳) تریاس پسین - ژوراسیک میانی (۴) نئوژن پسین

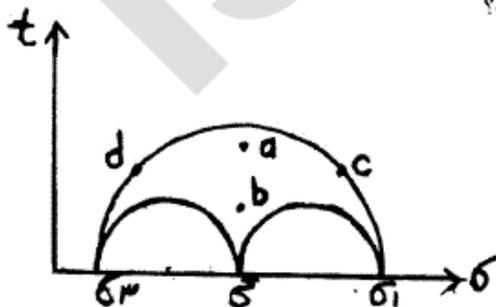
- ۱۳- لیتولوژی و نام سنگ‌های آتشفشانی کافت‌های نابالغ پرکامبرین پسین ایران چیست؟
 (۱) ریولیت‌های مجموعه هرمز
 (۲) ریولیت‌ها و توف‌های وابسته موجود در سری‌های ریزو و دسو
 (۳) ریولیت و توف‌های ریولیتی، ریولیت‌های قره داش و سازند مهاباد
 (۴) ریولیت‌ها و توف‌های وابسته، موسوم به سازند غیر رسمی اسفوردی
- ۱۴- کدام یک از ویژگی‌های فرو افتادگی دزفول به شمار می‌رود؟
 (۱) در برگیرنده بیشتر میدان‌های نفتی ایران است.
 (۲) پدیده ساختاری است که در شمال غرب زون راندگی‌ها قرار دارد.
 (۳) سازند آسماری در آن بیشترین ضخامت را دارد.
 (۴) روند کلی ساختمان‌های این منطقه از روند عمومی زاگرس تبعیت می‌کند.
- ۱۵- کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) فازهای مختلف آلپی در ایران مرکزی تأثیر قابل توجهی نداشته‌اند.
 (۲) در توالی رسوبات پلا تفرمی پرکامبرین - تریاس میانی ایران دگر شیئی‌های متعدد وجود دارند.
 (۳) نهشته‌های پرکامبرین ایران علی‌رغم متحمل شدن دگرگونی و دگر شکلی قابل توجه، عمدتاً رسوبات آواری تشکیل شده در محیط‌های کم عمق می‌باشند.
 (۴) توالی‌های تریاس بالایی - ژوراسیک میانی در همه مناطق نهشته‌های ذغال‌دار معرف محیط‌های دلتایی - مردابی می‌باشند.
- ۱۶- در کدام سنگها کوردیریت ماکل دار دیده نمی‌شود؟
 (۱) شیست‌ها (۲) گنیس‌ها (۳) میلونیت‌ها (۴) هورنفلس‌ها
- ۱۷- در کدام سنگ دگرگونی دوباره سازی شیمیایی اندکی دیده می‌شود؟
 (۱) الترا میلونیت (۲) برش نکتونیک (۳) فیلونیت (۴) میلونیت
- ۱۸- مسکویت تا کدام رخساره پایدار است؟ و سپس به کدام کانی‌ها تبدیل می‌شود؟
 (۱) انتهای رخساره آمفیبولیت - سیلیمانیت و اورتوکلاز (۲) ابتدای رخساره آمفیبولیت - لابرادوریت و هیپرستن
 (۳) انتهای رخساره گرانولیت - سیلیمانیت و اورتوکلاز (۴) انتهای رخساره گرانولیت - لابرادوریت و هیپرستن
- ۱۹- در نمودار ACF، کدام دو کانی قابل نمایش نیست؟
 (۱) بیوتیت - آندالوزیت (۲) فلدسپات پتاسیم - بیوتیت
 (۳) فلدسپار پتاسیم - اپیدوت (۴) موسکویت - دیوپسید
- ۲۰- کدام یک از موارد زیر نشان دهنده عدم تعادل بافتی در یک سنگ دگرگونی است؟
 (۱) عدم وجود دانه‌های با حاشیه مضرس (۲) عدم وجود حاشیه‌های واکنشی
 (۳) وجود کوارتز در سنگ (۴) وجود کانی‌هایی با زونینگ شیمیایی
- ۲۱- کدام سنگ‌های ملانوکرات تامزوکرات عمدتاً دایکی و بیش از $\frac{1}{3}$ آنرا کانی‌های تیره تشکیل می‌دهد؟
 (۱) پیکریت بازلت‌ها (۲) لامپروفیرها (۳) کراتوفیرها (۴) گرانوفیرها
- ۲۲- مقدار FeO (آهن دو ظرفیتی) در کدام سنگ آذرین بیشتر است؟
 (۱) بازالت تولیتی (۲) بازالت قلیایی (۳) بازالت کالکو آلکان (۴) گرانیت کالکو آلکان

- ۲۳- ترونجمیت چه سنگی است؟
 (۱) معادل خروجی پلومزیت (نوعی دیوریت)
 (۲) دیوریت لوکوکرات
 (۳) دیوریت سرشار از کربنوم
 (۴) دیوریت هلولوکوکرات با درصد بالایی از کوارتز
- ۲۴- سنگی متشکل از کوارتز (۲۰ درصد)، پلاژیوکلاز (۴۰ درصد)، هورنبلند (۲۰ درصد) و بیوتیت (۲۰ درصد) و دارای بافت گرانولار، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) کوارتز گابرو
 (۲) کوارتز دیوریت
 (۳) تونالیت
 (۴) گرانودیوریت
- ۲۵- سنگ آذرین درونی با کانی شناسی مودال الیوین = ۳۰٪، ارتوپیروکسن = ۲۰٪، کلینو پیروکسن = ۴۵٪ و پلاژیوکلاز = ۵٪ چه نام دارد؟
 (۱) الیوین وبستریت
 (۲) پلاژیوکلاز لرزولیت
 (۳) پلاژیو کلاز ورلیت
 (۴) وبستریت
- ۲۶- مقدار اکسید آلومینیوم در کدامیک از ماسه سنگها بیشتر است؟
 (۱) چرت آرنایت
 (۲) کالک لیتایت
 (۳) گری وک
 (۴) کوارتز آرنایت
- ۲۷- در شرایط تکتونیکی ناپایدار کدامیک از ماسه سنگ‌های زیر تشکیل می‌شوند؟
 (۱) آرکوز
 (۲) ساب آرکوز
 (۳) لیت آرنایت
 (۴) ولکانیک آرنایت
- ۲۸- کدام گزینه تعریف دقیقتری از ماتریکس در ماسه سنگها را ارائه می‌نماید؟
 (۱) ذرات آواری (اولیه) کوچکتر از ذرات اصلی
 (۲) ذرات آواری (اولیه) با اندازه کوچکتر از ۳۰ میکرون
 (۳) ذراتی که لابلای ذرات اصلی را پر کرده‌اند و قطر کمتر از ۳۰ میکرون دارند.
 (۴) ذراتی که زمینه سنگ را می‌سازند و قطر کمتر از ۳۰ میکرون دارند.
- ۲۹- میکریت فسیل‌دار چه خصوصیتی دارد؟
 (۱) کمتر از ۱ درصد خرده اسکلتی دارد.
 (۲) ۱ تا ۱۰ درصد خرده اسکلتی دارد.
 (۳) ۱۰ تا ۵۰ درصد خرده اسکلتی دارد.
 (۴) بیش از ۵۰ درصد خرده اسکلتی دارد.
- ۳۰- کدام ماسه‌سنگ در توالی کلاسیک بوما تشکیل می‌شود؟
 (۱) ساب آرکوز
 (۲) ساب لیت آرنایت
 (۳) کوارتز آرنایت
 (۴) گری وک

- ۳۱- در یک سامانه مختصات $NED(x_1, x_2, x_3)$ تنسور تنش به شکل زیر است. جهت بیشینه و کمینه تنش‌های اصلی به ترتیب عبارتند از:

$$\sigma_{ij} = \begin{pmatrix} 14 & 0 & 0 \\ 0 & 72 & 0 \\ 0 & 0 & 28 \end{pmatrix}$$
 (۱) UD و NS
 (۲) EW و NS
 (۳) NS و EW
 (۴) UD و EW

- ۳۲- شکل زیر دایره مور مربوط به حالت تنش را در منطقه‌ای دارای گسل‌های a و b و c و d نشان می‌دهد. اگر مقاومت برشی روی همه گسل‌ها یکسان باشد، کدام گسل پتانسیل حرکتی بیشتری خواهد داشت؟

- (۱) a
 (۲) b
 (۳) c
 (۴) d

۳۳- نمونه سنگی در عمق یک کیلومتری از سطح زمین و تحت تأثیر تنش‌های انحرافی زمین ساختی حاصل از حرکت یک گسل راندگی به میزان 40 MPa قرار گرفته است. چنانچه دانسیته سنگ‌ها $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ 2700 باشد مقادیر فشار لیتواستاتیک و نسبت تنش‌های افقی به قائم (k) برابر است با:

- (۱) فشار لیتواستاتیک برابر 40 MPa و نسبت تنش‌ها (k) برابر $1/5$
- (۲) فشار لیتواستاتیک برابر 26 MPa و نسبت تنش‌ها (k) برابر $1/5$
- (۳) فشار لیتواستاتیک برابر 26 MPa و نسبت تنش‌ها (k) برابر $0/53$
- (۴) فشار لیتواستاتیک برابر 40 MPa و نسبت تنش‌ها (k) برابر $0/53$

۳۴- اگر موقعیت محور $130/40$: σ_3 باشد کدام گزینه موقعیت محورها را غلط نشان می‌دهد؟

- (۱) $\sigma_1: 019/24$, $\sigma_3: 265/40$
- (۲) $\sigma_1: 040/00$, $\sigma_3: 310/50$
- (۳) $\sigma_1: 234/16$, $\sigma_3: 242/58$
- (۴) $\sigma_1: 352/42$, $\sigma_3: 245/30$

۳۵- کدام گزینه مربوط به نقش افزایشی فشار آب منفذی نیست؟

- (۱) دوباره فعال شدن شکستگی‌ها و گسل‌ها
- (۲) شکستگی‌های پر شده از کانی‌ها در دگرگونی ضعیف
- (۳) جابه‌جایی ورقه‌های راندگی به مسافت صدها کیلومتر
- (۴) تزریق ماگما تحت فشار در جائیکه تنش قائم با فشار منفذی ماگما در حال تعادل باشد.

۳۶- شکل الف مقطع گسل (F) و هندسه کنناکت لایه‌ای را نشان می‌دهد. شکل ب تصویر استریوگرافیک گسل و یال‌های چین کشیده در حریم گسل را نمایش می‌دهد. ساز و کار دقیق گسل، برابر کدام است؟

- (۱) نرمال با مولفه امتداد لغز راستگرد
- (۲) نرمال با مولفه امتداد لغز چپگرد
- (۳) معکوس با مولفه امتداد لغز راستگرد
- (۴) معکوس با مولفه امتداد لغز چپگرد

۳۷- بر روی سطح یک گسل، ساختار S-C تُرد دیده می‌شود. وضعیت ساخت S و C به ترتیب عبارتند از:

N90E, 20S و N60W, 70SW, سازوکار گسل عبارت است از:

- (۱) عادی و راست بُر
- (۲) عادی و چپ بُر
- (۳) معکوس و راست بُر
- (۴) معکوس و چپ بُر

۳۸- کدام یک از زیر ساخت‌های شبکه بلوری کانی‌ها در دسته کاست‌های صفحه‌ای (planar defects) قرار می‌گیرد؟

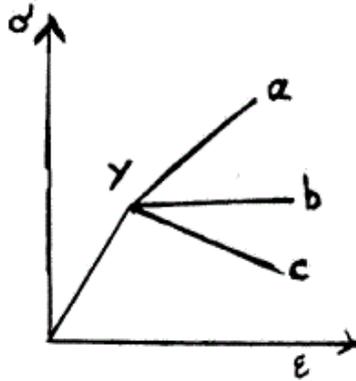
- (۱) جای خالی (vacancy)
- (۲) جادر رفتگی لبه‌ای (edge dislocation)
- (۳) جادر رفتگی پیچی (screw dislocation)
- (۴) مرز همساختگی (twin boundary)

۳۹- دما بر ویژگی‌های روانه‌شناسی سنگ چه تأثیری دارد؟

- (۱) مقاومت گسیختگی و مقاومت تسلیم را افزایش می‌دهد.
- (۲) مقاومت گسیختگی و مقاومت تسلیم را کاهش می‌دهد.
- (۳) سبب افزایش مقاومت گسیختگی و کاهش مقاومت تسلیم می‌شود.
- (۴) سبب کاهش مقاومت گسیختگی و افزایش مقاومت تسلیم می‌شود.

- ۴۰- در عمق معینی از پوسته، یک لایه ماسه سنگ و یک لایه شیل وجود دارد. بر اثر اوج گیری (uplift) لایه‌های فوق به سطح زمین نزدیک می‌شوند، شکستگی‌های کششی در کدام لایه زودتر تشکیل می‌شوند؟
 (۱) اولی ماسه سنگ بعد شیل (۲) اولی شیل بعد ماسه سنگ (۳) به طور همزمان (۴) بستگی به نرخ اوج‌گیری دارد.

- ۴۱- در دیاگرام استرس - استرین روبه‌رو، γ : نقطه تسلیم است. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) perfect plastic: a و strain softening: c

(۲) perfect plastic: b و strain hardening: a

(۳) strain softening: a و perfect plastic: c

(۴) strain softening: a و perfect plastic: b

- ۴۲- شکل زیر دو قطعه بودین شده را نشان می‌دهد. کدام گزینه صحیح‌تر است؟

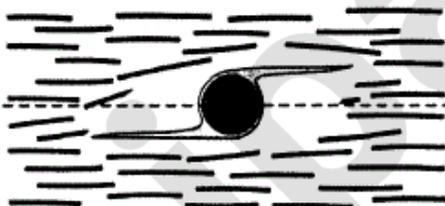
(۱) ویسکوزیته a و b مساوی است.

(۲) ویسکوزیته c نسبت به اطراف بزرگتر از ویسکوزیته d نسبت به اطراف است.

(۳) ویسکوزیته b و d نسبت به اطراف بزرگ است.

(۴) ویسکوزیته b و d نسبت به اطراف کوچک است.

- ۴۳- شکل زیر مربوط به یک پورفیروکلست سنگی میلونیتی است. کدام عبارت، ساختار و نوع تقارن آن را توصیف می‌کند؟

(۱) دنباله دلتا، تقارن ارتورومبیک

(۲) دنباله سیگما، تقارن مونوکلینیک

(۳) دنباله سیگما، تقارن ارتورومبیک

(۴) دنباله دلتا، تقارن مونوکلینیک

- ۴۴- شکل زیر کدام یک از الگوهای تداخلی چین‌ها را نشان می‌دهد؟

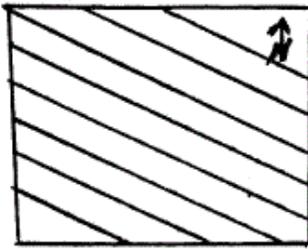
(۱) نوع صفر

(۲) نوع ۱

(۳) نوع ۲

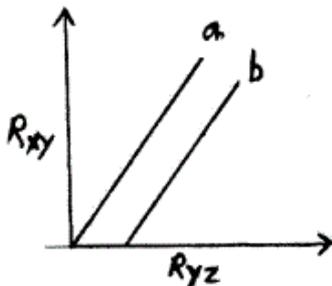
(۴) نوع ۳

۴۵- شکل زیر خطوارهائی را روی یک سطح افقی نشان می‌دهد. اگر این سطح حول محور پلانچ دار به سمت شمال چین بخورد مکان هندسی خطوط در حین جابه‌جایی روی استریونت چگونه خواهد بود؟

- (۱) روی دواير کوچک استریونت مایل
- (۲) روی دواير کوچک استریونت معمولی
- (۳) بین دواير کوچک استریونت مایل
- (۴) روی دواير بزرگ، استریونت معمولی

۴۶- در دیاگرام فلین شکل زیر مکان هندسی بیضوی‌های استرین در دو منطقه با a و b نمایش داده شده است کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) حجم بیضوی‌ها ثابت و برش از هر نوع
- (۲) حجم بیضوی‌ها ثابت و نوع برش محض است pure shear
- (۳) کاهش حجمی بیضوی‌ها و نوع برش ساده است simple shear
- (۴) حجم ثابت بیضوی‌ها و نوع برش subsimple shear است.

۴۷- اگر دگر ریختنی‌های D_1, D_2, D_3, D_4 به ترتیب از قدیم به جدید روی سنگ‌های بخشی از پوسته زمین تحمیل شوند، کدام گزینه دگر ریختنی نهائی (D) را درست نشان می‌دهد؟

- (۱) $D = D_1 D_2 D_3 D_4$
- (۲) $D = D_3 D_2 D_1 D_4$
- (۳) $D = D_2 D_1 D_3 D_4$
- (۴) $D = D_4 D_3 D_2 D_1$

۴۸- چهار مولفه دگر ریختنی عبارتند از:

- (۱) انتقال، چرخش، پیچش و کرنش
- (۲) انتقال، چرخش، کرنش و تغییر حجم
- (۳) برش ساده، برش ناب، انتقال و چرخش
- (۴) برش ساده، برش ناب، تغییر حجم و چرخش

۴۹- مقدار kinematic vorticity number را با W نمایش می‌دهیم. برای برش‌های گوناگون:

W_p : pure shear

W_s : simple shear

W_c : subsimple shear

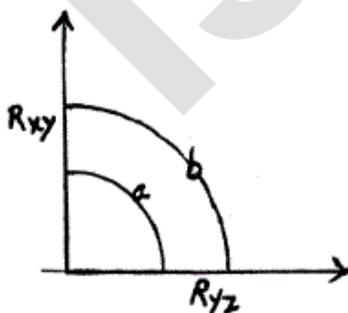
کدام گزینه مقدار آن را صحیح نشان می‌دهد؟

- (۱) $W_s = 1, W_c = W_p = 0$
- (۲) $0 < W_c < 1, W_s = 1, W_p = 0$
- (۳) $0 < W_c < 1, W_s = 0, W_p = 1$
- (۴) $0 < W_c < 1, W_s = W_p = 1$

۵۰- کدام گزینه در داخل زون برشی در یک دگر ریختنی پیشرفته نادرست است؟

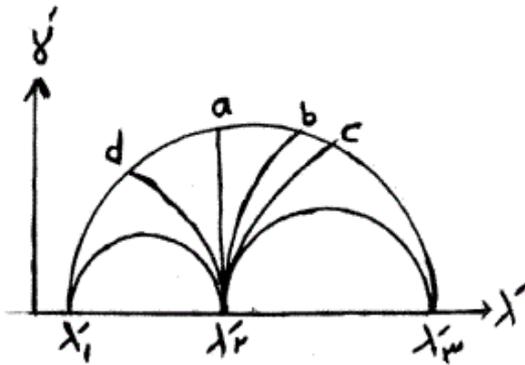
- (۱) چین‌های بودین شده
- (۲) تبدیل گسل‌های فشاری به کششی
- (۳) بودین‌های چین خورده
- (۴) گسل‌های همیشه کششی

۵۱- با توجه به دیاگرام فلین شکل زیر هرگاه کمان‌های a و b مکان هندسی بیضوی‌های استرین به فاصله‌های ثابت از مبدأ مختصات باشند، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) شدت دگر ریختنی a بیشتر از b است.
- (۲) شدت دگر ریختنی b بیشتر از a است.
- (۳) بیضوی‌های روی کمان a شکل یکسانی دارند.
- (۴) بیضوی‌های روی کمان b دارای یک مقطع دایره‌ای‌اند.

۵۲- در دایره مور مقابل کدام مقطع دایره‌ای است؟

- a (۱)
b (۲)
c (۳)
d (۴)

۵۳- قانون کاوچی کدام دو پدیده را با هم ارتباط می‌دهد؟

- (۱) کرنش طولی را با تنش نرمال
(۲) کرنش برشی را با تنش برشی
(۳) ترکش‌ها برشی را با ترکش‌های نرمال
(۴) جهت صفحه را با ترکش‌های وارد بر آن صفحه

۵۴- تنسور تنش در چه حالتی متقارن است؟

- (۱) تنش‌های لیتوستاتیک و تنش‌های زمین‌ساختی با هم برابر باشند.
(۲) تنش‌های زمین‌ساختی از تنش‌های لیتوستاتیک بیشتر باشد.
(۳) جسم در حال چرخش نباشد.
(۴) جسم در حال چرخش باشد.

۵۵- اگر ماتریس تنش به صورت $\begin{vmatrix} \sigma_1 & 0 & 0 \\ 0 & \sigma_2 & 0 \\ 0 & 0 & \sigma_3 \end{vmatrix}$ باشد، عنصری که سطر و ستون آن معادل دو باشد ..... را نشان می‌دهد

در صورتی که ابتدا عناصر داخل ماتریس را از σ_3 کم کرده و سپس به بزرگ‌ترین اختلاف تنش تقسیم کنیم.

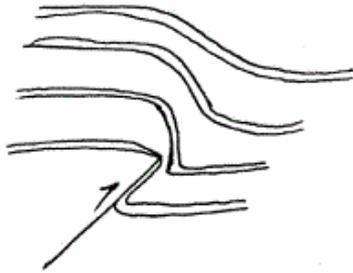
- (۱) بزرگ‌ترین تنش انحرافی
(۲) کوچک‌ترین تنش انحرافی
(۳) فشار لیتوستاتیک
(۴) شکل بیضوی تنش

۵۶- در تشکیل چین در ارتباط با گسل به صورت **fault propagation fold** با رشد چین:

- (۱) بر مقدار شیب کینک باند عقبی و جلوئی در طول چین خوردگی افزوده می‌شود.
(۲) شیب کینک باند عقبی ثابت بوده و مقدار شیب کینک باند جلوئی افزایش می‌یابد.
(۳) بر اندازه طول گسل تشکیل دهنده چین بتدریج افزوده می‌شود.
(۴) گسل تشکیل دهنده چین همان رمپ است و طول آن ثابت می‌ماند.

۵۷- اگر هنگام چین خوردگی در یک لایه کاهش حجم صورت گیرد:

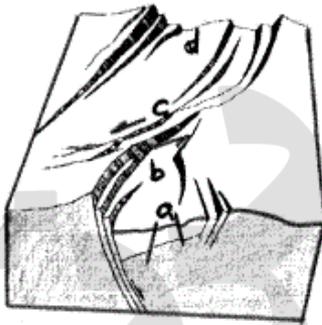
- (۱) ضخامت لایه ثابت و طول آن کاهش می‌یابد.
(۲) ضخامت و طول لایه کاهش می‌یابند.
(۳) انحلال فشاری فقط در محل صفحه محوری انجام می‌گیرد.
(۴) طول لایه به طور یکسان از بخش داخلی و خارجی کاهش می‌یابد.

- ۵۸- شکل مقابل، معرف کدام است؟
 (۱) break – thrust fold
 (۲) Detachment fold
 (۳) fold related fault
 (۴) Trishear fold

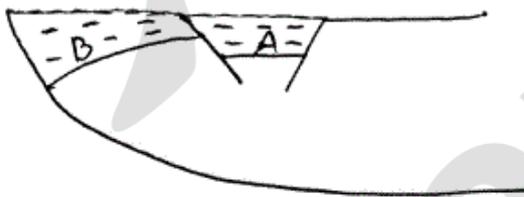
۵۹- قطعات سنگی پهنه‌های گسلی کاتاکلازیتی .....
 (۱) به صورت شکل پذیر دگر شکل یافته‌اند و دانه‌ها در نمونه میکروسکوپی جهت یافته و واجد فابریک می‌باشد.
 (۲) به صورت شکل پذیر دگر شکل یافته و دانه‌ها در نمونه میکروسکوپی شکسته شده هستند.
 (۳) خرد شده و زاویه دارند و دانه‌ها در نمونه میکروسکوپی شکسته شده هستند.
 (۴) خرد شده و زاویه‌دار هستند و دانه‌ها در نمونه میکروسکوپی جهت یافته و واجد فابریک می‌باشد.

۶۰- کدام یک از بخش‌های a تا d در شکل مقابل ساختار Accomodation zone را نشان می‌دهد؟

- (۱) a
 (۲) b
 (۳) c
 (۴) d

۶۱- در برش مقابل ساختارهای توسعه یافته در مناطق A و B برابر است با:

- (۱) Rollover : B Collapse Graben: A
 (۲) Domino fault : B Relay Ramp: A
 (۳) Domino fault: B Collapse Graben: A
 (۴) Relay Ramp: B Collapse Graben: A

۶۲- در پهنه کدام یک از مناطق ساختاری زیر برش مقابل توسعه نمی‌یابد؟

- (۱) Restraining step over zone
 (۲) Positive flower structures
 (۳) Oblique Inverted Normal fault
 (۴) Thust and back thust zone

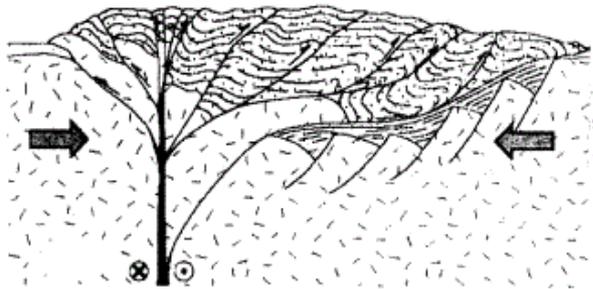
۶۳- اگر شکل بیضوی تنش را از رابطه $R = \frac{\sigma_2 - \sigma_3}{\sigma_1 - \sigma_3}$ تعریف کنیم به ازاء چه مقداری از R شکل بیضوی تنش دارای یک مقطع

دایره‌ای خواهد بود؟

- (۲) $R = 0.5$
 (۴) $0 < R < 1$

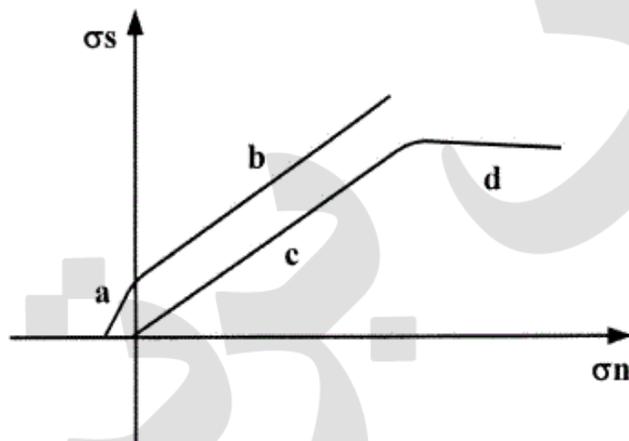
- (۱) $R = 0$ یا ۱
 (۳) $R > 1$

۶۴- شکل مقابل کدام یک از مناطق ساختاری زیر را نشان می‌دهد؟

- (۱) چین رانده در پهنه‌های ترافشارش
- (۲) چین رانده در مناطق پیش بوم
- (۳) چین رانده در راستای گسل‌های ترانسفورم
- (۴) چین رانده در پهنه‌های نرمال وارون شده

۶۵- کدام یک از بخش‌های دیاگرام زیر منطبق بر Byler less law می‌باشد؟

- a (۱)
- b (۲)
- c (۳)
- d (۴)

۶۶- در مورد مرز بین پوسته و جبه کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) یک مرز تغییر در گرانیروی است.
- (۲) یک مرز تغییر رفتار است.
- (۳) یک مرز تغییر ترکیب شیمیایی است.
- (۴) یک مرز تغییر درجه حرارت است.

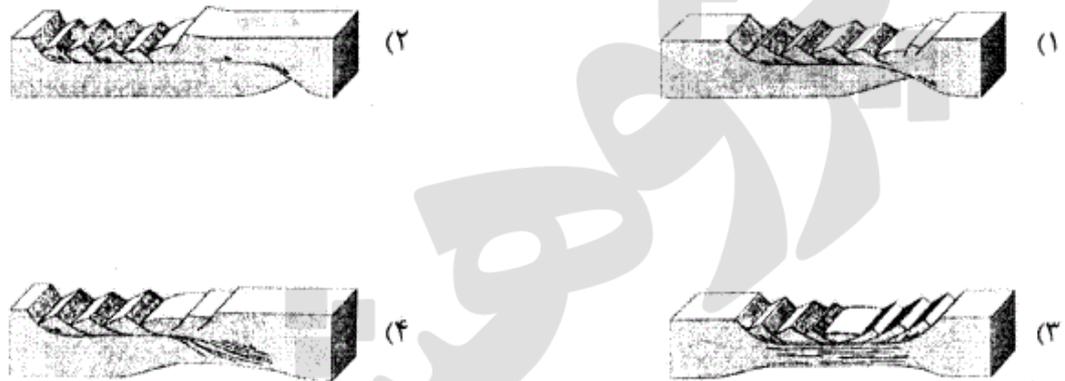
۶۷- کدام عبارت در فعالیت‌های آذرین غالب کمان‌های ماگمایی صحیح‌تر است؟

- (۱) حاصل تشکیل ماگما در گوه جبه هستند.
- (۲) حاصل ذوب بخشی لیتوسفر اقیانوسی در استنوسفر هستند.
- (۳) حاصل ذوب بخشی بخش‌های عمیق‌تر لیتوسفر قاره‌ای هستند.
- (۴) فقط حاصل ذوب لیتوسفر اقیانوسی در استنوسفر هستند.

۶۸- کدام یک از نیروهای زیر بیشترین تأثیر را در حرکت ورق‌های لیتوسفری دارند؟

- Upper plate Force (۲)
- Basal Drag Force (۱)
- Trench suction Force (۴)
- Slab pull Force (۳)

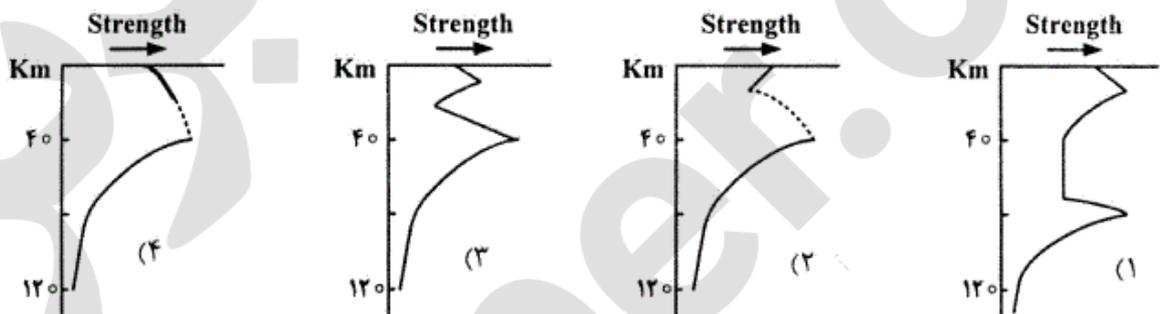
۶۹- کدام گزینه Hybrid Model در تکامل مناطق ریفتی قاره‌ای را نشان می‌دهد؟

۷۰- کدام یک از مناطق زمین‌ساختی زیر مرتبط با مناطق ریفتی نمی‌باشد؟

- (۱) Intermountain trough
(۲) Out-arc zone of bending slab
(۳) pull-apart trough
(۴) collisional orogenic collapse zone

۷۱- کدام نمودار رفتار لیتوسفر اقیانوسی را نشان می‌دهد؟

۷۲- در رشته کوه‌هایی که به تعادل همستادی (isostasy) رسیده باشند، بی‌هنجاری گرانشی بوگر:

- (۱) صفر است.
(۲) نزدیک به صفر است.
(۳) دارای مقادیر بزرگ منفی است.
(۴) دارای مقادیر بزرگ مثبت است.

۷۳- حوضه‌های پیش بوم (foreland basins) چگونه شکل می‌گیرند؟

- (۱) خمش پوسته قاره‌ای زیر بار وزن کوهزاد
(۲) فرو رانش پوسته اقیانوسی به زیر پوسته قاره‌ای
(۳) فرو رانش پوسته اقیانوسی به زیر پوسته اقیانوسی
(۴) کشش پوسته قاره‌ای در محل کافت‌ها

۷۴- گسل‌های تراریخت (transform faults) چرا به این نام خوانده می‌شوند؟ چون:

- (۱) بین پوسته اقیانوسی و پوسته قاره‌ای قرار می‌گیرند.
(۲) دگرریختی در دو سوی آن‌ها متفاوت است.
(۳) سبب جابه‌جایی پشته‌های میان اقیانوسی می‌شوند.
(۴) مرز راستالغز دو صفحه زمین‌ساختی هستند.

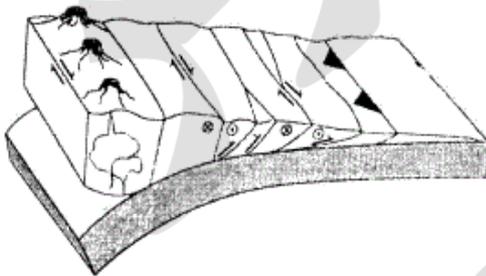
۷۵- مرز سنگ کره (lithosphere) و سست کره (asthenosphere) چگونه تعریف می‌شود؟

- (۱) در سطح هم‌دمای حدود ۸۰۰ درجه سانتی‌گراد
(۲) در سطح هم‌دمای حدود ۱۳۰۰ درجه سانتی‌گراد
(۳) در مرز بین گوشته زیرین و بالایی

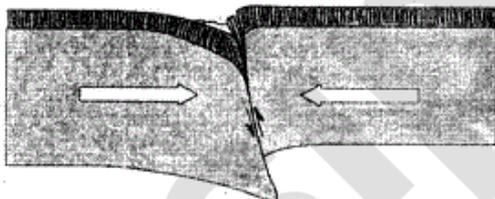
(۴) در محل تبدیل گوشته با ترکیب اصلی الیوین به گوشته با ترکیب اصلی پیروکسن

- ۷۶- هسته بیرونی با توجه به چه شواهدی مایع در نظر گرفته می‌شود؟
- (۱) چگالی متوسط کره زمین
  - (۲) عبور ندادن موج‌های لرزه‌ای S
  - (۳) دمای حاکم بر هسته بیرونی
  - (۴) عدم انتشار موج‌های لرزه‌ای سطحی در مرز بین هسته بیرونی و درونی
- ۷۷- مرز دو صفحه زمین ساختی شمالی - جنوبی است. خط اثر نقطه‌های داغ بر روی هر دو صفحه راستای شمال باختری - جنوب خاوری دارد. اگر جوانترین فعالیت‌های آتشفشانی حاصل از عبور دو صفحه بر روی این دو نقطه داغ در انتهای نزدیک به مرز دو صفحه بر روی خط اثر یاد شده قرار گرفته باشد، مرز این دو صفحه دارای چه سازوکاری است؟
- (۱) همگرا با مؤلفه چپ بر (۲) همگرا با مؤلفه راست بر (۳) واگرا با مؤلفه راست بر (۴) واگرا با مؤلفه چپ بر
- ۷۸- وارون شدگی زمین‌ساختی (tectonic inversion) یک حوضه را در چه جایگاه زمین‌ساختی می‌توان انتظار داشت؟
- (۱) کافتی که وارد پهنه فرورانش شده باشد.
  - (۲) حاشیه‌ای غیر فعال که دچار برخورد شده باشد.
  - (۳) حاشیه‌ای فعال که با یک کمان ماگمایی برخورد کرده باشد.
  - (۴) کافتی که به طور کامل از رسوبات قاره‌ای پر شده باشد.
- ۷۹- رانده شدن (obduction) افیولیت‌ها معمولاً ریشه در کدام خاستگاه تکتونیکی دارد؟
- (۱) پشت کمان back - arc
  - (۲) پیش کمان for - arc
  - (۳) درازگودال Trench
  - (۴) برجستگی روی پوسته اقیانوسی Ridge
- ۸۰- یکی از دوره‌های بسیار مهم کاهش گونه‌گونی بی مهرگان در کدام دوره و چرا روی داد؟
- (۱) در کرتاسه و به علت یکپارچه شدن آفریقا با جنوبگان
  - (۲) در سیلورین و به علت جدا شدن گندوانا از اورسیا
  - (۳) در سنوزویک و به علت جدایش بیش از حد قاره‌ها
  - (۴) در حدود آغاز تریاس و به علت یکپارچگی دوباره پانجه‌آ
- ۸۱- منبع بی‌هنجاری‌های مغناطیسی بستر اقیانوسی می‌تواند در کدام لایه از پوسته اقیانوسی باشد؟
- (۱) ۱
  - (۲) ۲
  - (۳) ۳
  - (۴) ۴
- ۸۲- از محل برخورد بخش شمال باختری قاره هند با اوراسیا یک گسل با راستای شمال خاوری تا میانه تبت گسترش پیدا کرده است. با توجه به انگاره تورانش (indentation) انتظار دارید این گسل چه سازوکاری داشته باشد؟
- (۱) راندگی
  - (۲) عادی
  - (۳) راستالغز راست بر
  - (۴) راستالغز چپ بر
- ۸۳- «Paleohigh» در حوضه‌های رسوبی .....
 (۱) ارتباطی با هندسه گسل لیستریک اصلی تشکیل دهنده حوضه ندارد.
 (۲) در محل Ramp گسل‌های لیستریک اصلی تشکیل دهنده حوضه به وجود می‌آیند.
 (۳) در محل انتقال از Flat به Ramp گسل‌های لیستریک اصلی تشکیل دهنده حوضه به وجود می‌آیند.
 (۴) در محل Falt گسل‌های لیستریک اصلی تشکیل دهنده حوضه به وجود می‌آیند.
- ۸۴- کدام گزینه در مورد توسعه پوسته در خلال کوهزایی مناسب تر است؟
- (۱) پوسته در کوهزادهای جوان به صورت juvenile توسعه می‌یابند.
  - (۲) پوسته در کوهزادهای قدیمی به صورت juvenile توسعه می‌یابند.
  - (۳) پوسته در کوهزادهای جوان عمدتاً به صورت Recyceld توسعه می‌یابند.
  - (۴) پوسته در کوهزادهای قدیمی عمدتاً به صورت Recyceld توسعه می‌یابند.
- ۸۵- ناهمسانگردی‌های (anisotropy) موج‌های لرزه‌ای s در سنگ کره قاره‌ای مربوط می‌شود به:
- (۱) پدیده‌های ساختاری پراکامبرین
  - (۲) چرخش صفحه‌ها
  - (۳) ترکیب کانی‌شناسی سنگ کره
  - (۴) جهت کنونی حرکت صفحه‌ها

- ۸۶- رابطه $r = \frac{5}{R\theta}$ برای برآورد شعاع تورفتگی سطحی پهنه فرورانش با توجه به شیب پهنه به کار می‌رود. اگر شیب یک پهنه فرورانش ۴۵ درجه باشد. شعاع خمیدگی جزیره کمانی روی آن حدود چند کیلومتر است؟
 (۱) ۷۰۰ (۲) ۱۲۵۰ (۳) ۱۴۰۰ (۴) ۲۵۰۰
- ۸۷- کمان‌های بازمانده بین کدام دو پدیده قرار دارند؟
 (۱) حوضه حاشیه‌ای و اقیانوس آزاد
 (۲) کمان آتشفشانی و حوضه حاشیه‌ای
 (۳) کمان آتشفشانی و حوضه پیش‌کمان
 (۴) دراز گودال و حوضه پیش‌کمان
- ۸۸- عدد بی‌هنجاری همستادی ابری (Airy isostatic anomaly) و هوای آزاد بر روی یک رشته کوه بالا و به هنجاری بوگر بر روی آن صفر است. کدام گزینه برای این رشته کوه درست است؟
 (۱) ریشه آن به طور غیر عادی ژرف است.
 (۲) همستادی آن جبران شده است.
 (۳) بدون ریشه است.
 (۴) نسبت عرض رشته کوه به ضخامت پوسته آن برابر با ۱ است.
- ۸۹- کدام یک از تعاریف زیر در مورد Indentation Tectonics صحیح است؟
 (۱) منجر به زمین ساخت ترا فشارش در پهنه‌های بی اثر است.
 (۲) منجر به زمین ساخت فراری در مناطق برخوردی است.
 (۳) منجر به زمین ساخت سرزمین‌های مضمون در مناطق فرورانش است.
 (۴) منجر به زمین ساخت کششی فرونشستی در مناطق واگرا است.
- ۹۰- کدام گزینه در مورد ارتباط استنوسفر با (Low velocity zone) صحیح است؟
 (۱) در روی استنوسفر قرار دارد.
 (۲) همان استنوسفر است.
 (۳) در بخش‌های بالایی استنوسفر قرار دارد.
 (۴) در بخش‌های پایینی استنوسفر قرار دارد.
- ۹۱- ساختارهای شکل زیر در کدام یک از مناطق زمین‌ساختی به وجود می‌آیند؟

- (۱) فرورانش مورب با توسعه گسل‌های راستالغز
 (۲) فرورانش مورب واجد گسل‌های راستالغز به ارث رسیده
 (۳) فرورانش واجد گسل‌های راستالغز به ارث رسیده
 (۴) فرورانش با وارد شدن گسل انتقالی به پهنه فرورانش
- ۹۲- شکل زیر چه نوع موقعیت زمین‌ساختی را نشان می‌دهد؟

- (۱) کوهزاد برخوردی با شیب ورق فرو رونده
 (۲) کوهزاد برخوردی در محل خمیدگی گسل راستالغز قاره‌ای
 (۳) کوهزاد برخوردی در محل گسل انتقالی
 (۴) کوهزاد برخوردی توسعه یافته در Passive Continental Margin
- ۹۳- در مورد توسعه منشورهای به هم افزوده (Accretionary prism) گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) در فرورانش‌های با سرعت زیاد و در Arc-trench Gap کم توسعه می‌یابند.
 (۲) در فرورانش‌های با سرعت زیاد و در Arc-trench Gap زیاد توسعه می‌یابند.
 (۳) در فرورانش‌های با سرعت کم و در Arc-trench Gap زیاد توسعه می‌یابند.
 (۴) در فرورانش‌های با سرعت کم و در Arc-trench Gap کم توسعه می‌یابند.

۹۴- کدام یک از کوهزادهای زیر فاقد فعالیت ماگمایی است؟

- ۱) کمربندهای کوهزایی در خمهای تحت فشار پهنه‌های ترافشارشی
- ۲) کمربندهای کوهزایی در خمهای تحت کشش پهنه‌های تراکشی
- ۳) کمربندهای کوهزایی حاصل از برخورد سرزمین‌های مضمون
- ۴) کمربندهای کوهزایی در محل برخورد ورق نرم با ورق سخت

۹۵- کدام گزینه برای مواد استنوسفر مناسب‌تر است؟

- ۱) مواد استنوسفر الاستیک و در برابر تنش‌های لحظه‌ای رفتار الاستیک - پلاستیک دارند.
- ۲) مواد استنوسفر الاستیک و در برابر تنش‌های طول زمان رفتار الاستیک - پلاستیک دارند.
- ۳) مواد استنوسفر ویسکوز و در برابر تنش‌های لحظه‌ای رفتار الاستیک - پلاستیک دارند.
- ۴) مواد استنوسفر ویسکوز و در برابر تنش‌های طول زمان رفتار الاستیک - پلاستیک دارند.

۹۶- کوهزاد آپالاجین مرتبط با کدام یک از مناطق زمین‌ساختی زیر است؟

- ۱) لیتوسفرهای قاره‌ای در تعادل ایزوستازی
- ۲) لیتوسفرهای قاره‌ای با استنوسفر پایدار
- ۳) لیتوسفرهای قاره‌ای با استنوسفر ناپایدار
- ۴) لیتوسفرهای قاره‌ای با استنوسفر نیمه‌پایدار

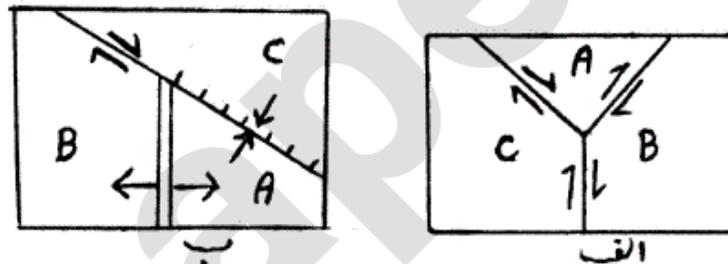
۹۷- بین شارش گرما (Heat flow) از سنگ کره اقیانوسی با:

- ۱) توان دوم سن آن رابطه مستقیم وجود دارد.
- ۲) ریشه دوم سن آن رابطه معکوس وجود دارد.
- ۳) ریشه دوم سن آن رابطه مستقیم وجود دارد.
- ۴) توان دوم سن آن رابطه معکوس وجود دارد.

۹۸- کدام گزینه مربوط به فرورانش از نوع شیلی نمی‌باشد؟

- ۱) پشت کمان فعال
- ۲) چفت شدگی شدید
- ۳) زمین‌لرزه‌های با بزرگی بالا
- ۴) زیاد بودن فاصله کمان - دراز گودال

۹۹- کدام پیوستگاه سه گانه (Triple junction) پایدار و کدام ناپایدار است؟

۱) الف ناپایدار و ب پایدار

۲) الف ناپایدار و ب ناپایدار

۱۰۰- قطب (Pole) کدام حاشیه قطب اوایلر (Euler) را مستقیم در اختیار می‌گذارد؟

۱) حاشیه همگرا (Convergent)

۲) حاشیه کم اثر (Transform)

۳) حاشیه واگرا (Divergent)

۴) حاشیه در حال گسترش (Sea floor spreading)